

Mininotat

Feedback fra afprøvning af råudkast til fagplanen for DSA supplerende

Afprøvning af råudkast til fagplaner i efteråret 2025

Dette mininotat er en sammenfatning af feedback fra de lærere, der har deltaget i afprøvningen af råudkastet til fagplanen for DSA supplerende i efteråret 2025. EVA har gennemført afprøvningen for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) i regi af Udviklingsprogram for afprøvning af fagplaner. Udviklingsprogrammet er en del af Fagfornyelsen, som Folkeskolens forligskreds besluttede i 2024. De nye fagplaner træder i kraft i skoleåret 2027/28.

Mininotatet er opdelt i to dele:

- Del 1: Feedback fra *regionale workshops*, som lærere fra tilmeldte fagplansskoler har deltaget i på tværs af landet
- Del 2: Feedback fra *lokale afprøvnings*, som lærere og andre aktører selv har gennemført og indsendt til EVA

Formålet med mininotatet er at gengive lærernes stemmer og sammenfatte de mest fremtrædende pointer fra deres feedback. EVA har derfor ikke foretaget en egentlig analyse af det samlede feedbackmateriale.

Den samlede afprøvning i efteråret 2025

Regionale workshops

Antal gennemførte regionale workshops i alle fem regioner:	7
Antal tilmeldte fagplansskoler til regionale workshops:	119
Antal tilmeldte lærere til regionale workshops:	319

Lokale afprøvnings

Antal bidrag fra fagplansskoler:	135
Antal bidrag fra andre skoler/aktører:	32
Antal bidrag fra lokale afprøvnings i alt:	167

Del 1: Feedback fra regionale workshops

Om datagrundlaget

EVA har i løbet af efteråret 2025 gennemført regionale workshops for lærere på fagplansskoler, der har tilmeldt sig Udviklingsprogrammet for afprøvningen af fagplaner. Ved de regionale workshops har lærerne været samlet til afprøvninger af de første råudkast til fagplanerne for deres fag. Der er udarbejdet en fælles spørgesamme på tværs af alle fag og nogle fagspecifikke spørgsmål, som er blevet anvendt ved alle afprøvninger. Under afprøvningerne har EVA dokumenteret lærernes feedback ved notatskrivning, hvilket udgør datagrundlaget for følgende sammenfatning.

Ved alle afprøvninger på de regionale workshops har lærerne også selv udfyldt feedbackplancher. Disse er udleveret til fagudvalgene og indgår derfor ikke i denne sammenfatning. Feedbackplancherne er et udtryk for førstehåndsfeedback fra lærerne og skal fungere som et supplement til fagudvalgets videre arbejde.

Afprøvning af råudkast til fagplanen for DSA supplerende

Antal regionale workshops, hvor fagplanen er afprøvet:	1
Antal lærere, som har tilmeldt sig den regionale workshop i faget:	19

1. Fagets formål

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?
 - a. Giv konkrete eksempler.
3. Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?
 - a. Giv eksempler på, hvad der fungerer godt, og hvad der kan skrives tydeligere?

1.1 Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne vurderer overordnet, at teksten giver mening, fordi den bygger på et anerkendende og ressourceorienteret syn på eleverne, som stemmer godt overens med fagets formål.

Hvor giver teksten mindre mening?

Selvom teksten til faget formål overordnet giver mening, oplever lærerne forvirring omkring begrebsbrug og efterspørger præciseringer i teksten, fx:

- Der er forvirring blandt lærerne omkring begrebet *kulturelle udtryksformer*, og de sætter spørgsmålstegn ved, hvad det betyder. Samtidig er det også uklart, om der er tale om dansk-kulturelle eller mangfoldig-kulturelle udtryksformer.
- Det bemærkes, at ordet *fællesskab* (særligt i stk. 1) bruges gentagne gange og dermed risikeres det at udvande begrebet.
- Nogle lærere fremhæver, at sidste sætning i stk. 2 skal gøres mere konkret. Her foreslås det, at man tilføjer ordet "strategier", så teksten i højere grad peger på, at eleverne skal udvikle forskellige strategier til at tilegne sig sprog.

Der er enighed blandt lærerne om, at det bør fremhæves og stå klart, at DSA supplerende ikke fungerer som et separat fag, men er integreret i de andre fag. Konkret foreslås, at der i stk. 2 kunne stå noget i retning af, at DSA supplerende "beror på et systematisk samarbejde mellem DSA- og faglærerne".

Lærerne udtrykker forvirring om funktionen af en selvstændig fagplan til DSA supplerende, og hvorvidt teksten til Fagets formål skal læses i sammenhæng med et af folkeskolens øvrige fag og det fags fagplan. De efterlyser en tydeligere markering af, at DSA supplerende kobles direkte til et andet fag og ikke står som et selvstændigt fag.

1.2 Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?

Lærerne fremhæver, at de særligt kan genkende faget følgende steder:

- Formuleringer, hvor elevernes sproglige og kulturelle ressourcer betones. Konkret eksempel i stk. 3, linje 1: *Undervisningen bygger videre på elevernes sproglige og kulturelle ressourcer.*
- I de metatekstuelle formuleringer, hvor det beskrives, at DSA supplerende er et integreret støttefag, der skal understøtte skolens øvrige fag og disse fagfaglige mål (stk. 2, linje 1).

1.3 Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?

Hvad fungerer godt?

Lærerne kan overordnet godt se, hvad eleverne skal have ud af DSA som supplerende fag. Særligt stk. 1 fremhæves som en god beskrivelse, fordi det her bliver fremhævet, at formålet er at give eleverne et dansksprogligt grundlag og motivation til at deltage i skolens faglige og sociale fællesskaber.

Hvad kan skrives tydeligere?

Lærerne har blandede holdninger til stk. 3: Nogle lærere fremhæver, at stk. 3 fungerer godt, fordi det har vægt på elevernes eksisterende ressourcer og *mod* til at bruge disse ressourcer aktivt. Dog sætter andre lærere spørgsmålstegn ved ordet *mod*, da det opleves som uklart, hvad det konkret betyder i praksis, og hvordan man kan "give eleverne mod".

Nogle lærere efterlyser en tydeligere fremhævelse af elevens personlige udvikling og egen læring, da afsnittet i høj grad lægger vægt på skolen, samfundet og fællesskaber. Andre lærere er omvendt uenige i dette og mener, at denne dimension allerede figurerer implicit i teksten. Lærerne foreslår i et kompromis at tilføje et ekstra stk. 4, som eksplicit kunne handle om elevens personlige udvikling og egen læring.

2. Fagets karakter

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?
 - a. Giv konkrete eksempler på, hvor teksten opleves relevant?
 - b. Er der noget, der kan udelades?
 - c. Er der noget, I savner?

2.1 Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Der er enighed blandt lærerne om, at teksten overordnet fremhæver, at DSA supplerende er et supplerende og integreret fag, der fungerer som en dimension på tværs af alle skolens fag (stk. 2, linje 1). Dette ses som særligt meningsfuldt at fremhæve, da lærerne oplever, at DSA supplerende ofte misforstås i praksis af andre faglærere.

Hvor giver teksten mindre mening?

Lærerne fremhæver steder i teksten, hvor det er uklart, hvad der menes med sprogbrugen:

- Lærerne fremhæver, at det fortsat er uklart, hvad der menes med begrebet *kulturelle udtryksformer*.
- Der efterlyses en præcisering af sproget. Fx formuleringen *faget har fokus på at undervise i sprog, hvor eleverne lærer sprog* foreslår lærerne at præcisere, så der ikke er tvivl om, hvorvidt der her menes det fagfaglige sprog – altså det sprog, eleverne møder i fx matematik eller samfundsfag – eller dansk som hverdagsprog.

Lærerne kommer videre med følgende forslag til justeringer:

- I det første tekststykke til afsnittet foreslår lærerne, at der eksplicit står, at en del af fagets karakter ”beror på et systematisk samarbejde mellem DSA- og faglærerne”.
- Yderligere fremhæver lærerne, at det er vigtigt, at teksten indikerer, at ansvaret forbliver hos de enkelte faglærere, da DSA supplerende fungerer som et supplement inden for de enkelte fag, og at det dermed er den enkelte faglærers ansvar at integrere DSA i sin undervisning.
- Andre lærere forslår, at DSA supplerende bliver indskrevet som en integreret del af alle folkeskolens øvrige fagplaner.

2.2 Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?

Hvor teksten opleves relevant?

Der er enighed blandt lærerne om, at formuleringen: *Undervisningen tager udgangspunkt i elevernes samlede kulturelle og sproglige ressourcer som vigtige forudsætninger for det at lære et fagsprog og som ressourcer for klassens fællesskab* er særligt velformuleret og præcist dækkende for fagets karakter.

Hvad savnes?

Lærerne udtrykker et ønske om tydeliggørelse af samarbejdet mellem DSA-lærere og faglærere. Lærerne foreslår helt konkret, at det skrives ind eksplicit i forlængelse af stk. 1 i afsnittet. Dette vurderes netop som en vigtig pointe for fagets funktion som en supplerende dimension i enhver undervisningspraksis.

3. Fagets indhold

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?
 - a. Hvor træder det faglige indhold tydeligt eller mindre tydeligt frem?
 - b. Kan I finde eksempler i teksten, der inspirerer til/giver billeder af konkret undervisning i faget?
3. Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?
 - a. Skaber figuren sammenhæng mellem de beskrevne indholdsområder? – Hvorfor/hvorfor ikke?
4. Opleves fagplanens forslag til trinforløb anvendeligt?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
5. Giver trinforløbet et billede af progression?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?

3.1 Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening?

Lærerne er delte i vurderingen af, om teksten giver mening. Nogle oplever, at den overordnet fungerer, mens andre påpeger, at sproget til tider kan blive for kringlet og med fordel kan gøres mere enkelt. Lærerne efterlyser generelt en sproglig oprydning og klarere brug af begreber relateret til sprog og kommunikation. Det glæder særligt:

- Brugen af ordet *tekst*. Der er enighed blandt lærerne om, at *tekst* bliver brugt for bredt og uklart. Det kan være uklart, hvornår ordet *tekst* henviser til skriftlige, mundtlige, visuelle eller andre udtryksformer, da ordet *tekst* kan misforstås af andre faglærere, der ikke har sprogfaglig baggrund. Lærerne foreslår, at begrebet "kommunikation" kunne erstatte ordet *tekst* og være mere dækkende for betydningen.
- Lærerne er usikre på, hvordan begrebet *tekstoplevelse* skal forstås, og hvilken oplevelse der stræbes efter.
- Behov for præcisering af *sprog*. Lærerne ønsker en tydeliggørelse af, hvad der menes med *sprog*, hvorvidt der henvises til fagenes sprog, hverdagssprog eller begge dele.

Lærerne sætter desuden spørgsmålstegn ved, hvorfor 0. klasse/børnehaveklassen ikke er omfattet af fagplanen, da arbejdet med sprog og fællesskaber også er relevant på dette klassetrin.

3.2 Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?

Hvor træder det faglige indhold tydeligt frem?

Der er enighed blandt lærerne om, at de genkender DSA supplerende i indholdsområdet *Mangfoldige fællesskaber*. Desuden ser lærerne det som positivt, at *Mangfoldige Fællesskaber* fremstår som et selvstændigt indholdsområde.

Hvor træder det faglige indhold mindre tydeligt frem?

Lærerne kommer med eksempler på begreber, som ifølge dem kræver præcisering eller med fordel kunne tilføjes til afsnittet. De nævner:

- Lærerne ønsker, at begrebet ”før-faglige sprog” inkluderes i teksten, da det spiller en central rolle i arbejdet med elevernes sproglige udvikling på tværs af fag.
- Lærerne fremhæver, at de er usikre på, hvad *måder at lære sprog på* er. Desuden oplever de, at ordet *mere* i formuleringen: *de mere systematiske måder at lære sprog på* skaber forvirring om, hvorvidt der findes både systematiske og ikke-systematiske tilgange. De foreslår på den baggrund, at ordet slettes.
- Lærerne foreslår at tilføje ordet ”reflektere” i beskrivelsen af *tekstskabelse*, så det sidestilles med *tale* og *skrive*, da lærerne fremhæver, at ”refleksion”, ”tænkning” og ”undren” også udgør centrale dele af fagets karakter og arbejdet med sprog.

Hvad inspirerer til/giver billeder af konkret undervisning i faget?

Lærerne oplever ikke, at teksten i sin nuværende form direkte inspirerer til konkret undervisning. Lærerne har svært ved at afkode, hvordan beskrivelserne kan omsættes i praksis, og flere er i tvivl om, hvorvidt afsnittet overhovedet er tiltænkt som inspiration til undervisningen, eller om dette først skal ske i trinforløbene eller i et helt andet materiale.

3.3 Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?

Skaber figuren sammenhæng mellem de beskrevne indholdsområder?

Lærerne oplever, at figuren illustrativt fungerer, da *Mangfoldige Fællesskaber* fremstår som fagets centrale omdrejningspunkt. Nogle lærere efterspørger dog, at figuren tydeligere viser, at faget også handler om kommunikation og ikke blot *Tekstskabelse* og *Tekstoplevelse*.

3.4 Opleves fagplanens forslag til trinforløb som anvendeligt?

Overordnet vurderer lærerne, at trinforløbene ikke bidrager positivt, og det foreslås, at de udelades fra fagplanen.

Lærerne vurderer, at teksten giver eksempler på aktiviteter, der kan udføres, men lærerne oplever ikke, at eksemplerne tydeligt beskriver faktisk progression.

En gennemgående pointe hos lærerne er, at DSA supplerende ikke er et selvstændigt fag med egne trinmål, men en supplerende indsats, der integreres i de eksisterende fag. Lærerne har et ønske om, at DSA supplerende som fagplan og materiale tydeliggør, hvordan DSA supplerende fungerer og integreres i de enkelte fag, så sammenhængen med de andre fag sikres.

- Lærerne foreslår, at trinforløbene erstattes af en beskrivelse af samarbejdet mellem DSA- og faglærere på de forskellige årgange.
- Andre lærerne foreslår, at der muligvis kunne laves en samlet progression på tværs af klassetrin. En overordnet progression, der suppleres med korte noter afhængigt af elevens niveau.

”Giv DSA-supplerende et kapitel med eksempler i alle fagplaner. Så ville det være nemmere for den enkelte lærer at oversætte sin opgave.

Forslag til justeringer

Lærerne peger på steder i trinforløbene, der skaber undren om indhold og formuleringer:

- Sidste punkt i trinforløb: 1.-3.klasse *Måder at lære sprog på: Lære forskellige veje til at lære sprog og fagsprog og til at overkomme besvær på dansk*. Lærerne undrer sig over, hvorvidt der med *veje* menes strategier. De foreslår desuden, at ordet *besvær* ændres til ”udfordringer”.
- Der savnes generelt en tydelig betoning af ”sproglig nysgerrighed”, som lærerne fremhæver står i fagplanen for dansk.
- Lærerne vurderer at arbejdet med *forskellige alfabeter* virker urealistisk for elever 1.-2. klasse og passer bedre på senere klassetrin med ældre skoleelever, der faktisk har opbygget et kendskab til forskellige alfabeter.

4. Fagspecifikke spørgsmål

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Kan faglærere og dansk som andetsprog-lærere anvende fagplanen, hvis nyankomne elever modtager basisundervisning i modtagelsesklasser eller ved direkte indskrivning?
 - a. Hvis ja, uddyb gerne hvordan?
 - b. Hvis nej, uddyb gerne hvorfor ikke?
2. Kan indholdsområderne *Mangfoldige fællesskaber*, *Måder at lære sprog på*, *Tekstskabelse* og *Tekstoplevelse* bruges og forstås af faglærere, der ikke er sproglærere?
 - a. Kom gerne med eksempler på, hvad der fungerer, og hvad der ikke fungerer.
3. Kan indholdsområderne *Tekstoplevelse* og *Tekstskabelse* dække over forskellige modaliteter, så det ikke kun forstås som skrevne tekster?
 - a. Hvis ja, uddyb gerne hvordan?
 - b. Hvis nej, uddyb gerne hvorfor ikke?

Lærerne drøftede ikke de fagspecifikke spørgsmål under den regionale workshop for faget.

5. Samlet blik på fagplanen

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?
 - a. Er faget beskrevet konkret og præcist?
2. Er fagplanen bygget overskueligt op?
 - a. Giv eksempler på dele, der bidrager til overskuelighed.
 - b. Giv forslag til, hvad der kan gøre fagplanen mere overskuelig.
3. Er sproget lettilgængeligt?
 - a. Hvilke ord/begreber/sætninger/tekstdele fungerer særligt godt?
 - b. Hvad kan skrives mere enkelt?
4. Forestil jer – ud fra det nuværende rådkast – at I skal bruge fagplanen i planlægning af jeres undervisning:
 - a. Giver fagplanen plads til at skabe en god balance mellem fagets mere praktiske og abstrakte/teoretiske sider?
 - b. Giver fagplanen plads til egne didaktiske refleksioner og didaktisk dialog?
5. Hvad er jeres bedste råd til fagudvalget i deres videre arbejde?

5.1 Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?

Lærerne peger overordnet på, at fagplanen i sin helhed fremstår mangelfuld, og lærerne ser et potentiale i at få den gjort mere præcis og konkret.

5.2 Er fagplanen bygget overskueligt op?

Lærerne påpeger, at den overordnede opbygning af fagplanen med formål, karakter og indhold er velfungerende. Lærerne synes særligt godt om de steder, hvor fagplanens tekst er opstillet i punktform, men efterspørger flere visuelle elementer og figurer til at styrke overblikket.

5.3 Er sproget lettilgængeligt?

Lærerne oplever overordnet, at de mangler præcisering af kernebegreber, såsom *tekstoplevelse* og *tekstskabelse*, og hvad de betyder. Desuden fremhæver lærerne, at brugen af ordet *tekst* kan misforstås og være misvisende for den faktiske betydning i teksten.

5.4 Kan fagplanen bruges i planlægning af undervisningen?

Lærerne er enige om, at trinforløbene ikke fungerer, og foreslår at udelade dem helt. Lærerne påpeger, at opdelingen i trin gør fagplanen uoverskuelig og for detaljeret. I stedet foreslår de fx:

- at indsætte en beskrivelse af samarbejdet mellem DSA- og faglærere på de forskellige trin.

- at trinforløbene erstattes af en mere overordnet tekst om progression på tværs af klassetrin, som suppleres af specifikke noter til forskellige sprogniveauer.

5.5 Lærernes bedste råd

Lærernes bedste råd til fagudvalgenes videre arbejde kan opsummeres som følger:

- **Fagets funktion og positionering:** Lærerne foreslår at tydeliggøre positionering af fagets funktion som en tværgående og integreret dimension i alle fag og fagplaner.
- **Systematisk samarbejde:** Lærerne ønsker, at det fremgår tydeligt af fagplanen, at DSA supplerende ”beror på et systematisk samarbejde mellem DSA- og faglærerne”.
- **Integreret fagplan:** Lærerne foreslår at integrere fagplanen for DSA supplerende som en del af de øvrige fag og fagplaner – og på den måde udelade en selvstændig fagplan for DSA supplerende.

Del 2: Feedback fra lokale afprøvninger

Om datagrundlaget

Alle landets skoler har som et led i Udviklingsprogrammet haft mulighed for at gennemføre lokale afprøvninger af de enkelte rådkast til fagplaner og indsende deres feedback til EVA i efteråret 2025. Ved de lokale afprøvninger har lærerne – enkeltvis eller i teams – anvendt den samme spørgeramme som ved de regionale workshops. EVA har foretaget en sammenfatning af feedback fra de lærere (fra fagplansskoler eller andre skoler) og andre aktører (fx interesseorganisationer og professionshøjskoler), der har bidraget med feedback fra lokale afprøvninger.

Følgende sammenfatning bygger udelukkende på den feedback, EVA har modtaget fra de lokale afprøvninger, og skal ses som et tillæg til lærernes feedback fra regionale workshops.

I sammenfatningen skelnes der ikke mellem de forskellige typer af bidragsydere – og for læsbarhedens skyld bliver alle bidragsydere omtalt som ”lærere”.

Lokal afprøvning af fagplanen for DSA supplerende

Antal bidrag fra lokale afprøvninger:	3
Heraf antal bidrag fra fagplansskoler:	2
Heraf antal bidrag fra andre skoler/aktører:	1

1. Fagets formål

1.1 Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening?

Overordnet set peger feedbacken fra den lokale afprøvning på, at teksten giver mening. Særligt fremhæves det som meningsfuldt og tydeligt i teksten, at:

- Faget skal integreres i alle folkeskolens fag.
- Målet er at give eleverne et bredt grundlag for at deltage i undervisningen både på et kulturelt og fagligt plan.
- Sproget står fremhævet som adgang til deltagelse i skolens faglige og sociale fællesskaber.
- Elevernes flersproglighed ses som en ressource.

Selvom teksten i det store hele opleves som meningsfuld, beskrives også en uklarhed og undren i forhold til formuleringen: *elever, der vokser op med flere sprog end dansk i deres hverdag*. Der udtrykkes bekymring for, om formuleringen ”risikerer at indskrænke målgruppen til de tidligere basis-elever og dermed usynliggør de elever, som ikke har været i basis, men stadig har et udtalt DSA-behov”.

1.2 Hvor i teksten kan I særligt se faget for jer?

Fra den lokale afprøvning fremhæver lærerne, at faget træder særligt frem i:

- Stk. 1: skal give eleverne lyst til at afprøve og undersøge sproglige former og udtryk.
- Stk. 2: skal faget give eleverne forudsætninger, og eleverne skal lære at anvende det danske sprog i både formelle og uformelle sammenhænge.
- Stk. 3: skal give eleverne mod til at bruge disse ressourcer.

1.3 Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?

Lærerne efterspørger, at teksten bliver mere tydelig og konkret med hensyn til, hvad eleverne skal have ud af undervisningen, herunder:

- Hvordan undervisningen konkret skal organiseres. Der spørges eksempelvis: ”Foregår DSA supplerende i størstedelen af tiden i de almindelige klasser eller på særskilte hold?”
- Hvad der menes med *literacy på flere sprog*.
- Hvilke strategier der gør eleverne i stand til selvstændigt at tilegne sig nye ord, læseforståelse mv.

2. Fagets karakter

2.1 Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening?

Feedback fra de lokale afprøvninger peger på, at teksten giver mening, fordi:

- Teksten fremhæver, at DSA supplerende knytter sig til alle fag og klassetrin.
- Formålet med faget kommer tydeligt frem. Som eksempler nævnes: Eleverne skal lære sproget i faglige og sociale sammenhænge, og undervisningen bygger på eksisterende sproglige og kulturelle ressourcer.
- Teksten indeholder konkrete beskrivelser af, hvordan eleverne skal opleve, eksperimentere og skabe sprog, fx ved at læse, skrive, tale og forhandle i fagene.
- Det fremgår, at faget tager udgangspunkt i forskellige fags sproglige og kulturelle udtryksformer, hvilket understøtter integrationen i fagene.

2.2 Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?

Ifølge lærerne fremstår faget både gennemgående og integreret i beskrivelsen af Fagets karakter. Det opleves som centralt, fordi eleverne ifølge lærerne skal lære sproget i konteksten af fagene og over alle klassetrin.

Det fremgår af feedbacken fra de lokale afprøvninger, at nogle formuleringer fremstår lange og gentagende. Der efterspørges kortere sætninger med eksempler på praksis for at gøre teksten endnu mere anvendelig. Herunder nævnes, at det kunne være nyttigt med konkrete eksempler på, hvordan elever kan arbejde med fagets sprog i fx matematik eller geografi.

3. Fagets indhold

3.1 Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening?

Lærerne peger på, at teksten om Fagets indhold bidrager med konkrete indholdsområder og giver et godt indblik i, hvordan der er sammenhæng mellem dem. Særligt fremhæves det som meningsfuldt, at der er fokus på elevernes flersproglige ressourcer. Dog opleves fagplanen ikke at tage højde for, at nogle elever kun har ”halve sprog”, og lærerne efterspørger vejledning i, hvordan principperne kan omsættes i praksis.

3.2 Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?

Lærerne peger på, at det faglige indhold træder tydeligt frem i de beskrevne indholdsområder, herunder:

- I *Måder at lære sprog på* er det tydeligt, at eleverne skal arbejde med sproglige former, fagsprog og strategier, fx afprøve nye sproglige former, få respons, bruge teknologiske hjælpemidler og inddrage egne sproglige ressourcer.
- I *Tekstskabelse* fremgår det klart, at eleverne skal skabe og forhandle tekster, eksperimentere med forskellige modaliteter og lære at afpasse tekster til formål og funktion.
- I *Tekstoplevelse* er det tydeligt, at eleverne skal forholde sig analytisk til tekster, diskutere dem, inddrage egne erfaringer og forstå teksttyper og modaliteter.
- I *Mangfoldige fællesskaber* træder det faglige frem gennem aktiviteter, hvor eleverne sammenligner tekster, ord, bogstaver og tal på tværs af sprog, hvilket knytter sig direkte til fagenes sproglige og kulturelle udtryk.

Teksten indeholder ifølge lærerne mange ideer til konkret undervisning: sproglege, eksperimenter med bogstaver og tal, tekstproduktion, tekstoplevelse, brug af teknologi og inddragelse af elevernes erfaringer.

Dog savnes der:

- Eksempler på, hvordan aktiviteterne kan integreres i fagene som en del af almindelig undervisning.
- Konkrete strategier for elever med begrænsede flersproglige ressourcer.
- Kobling til udskolingens mål og afgangsprøver, så undervisningen kan målrettes.

3.3 Hvordan fungerer figuren for Fagets indhold?

Figuren fungerer ifølge lærerne som et overskueligt visuelt supplement til teksten og gør det tydeligt, hvordan indholdsområderne hænger sammen.

”Man kan tydeligt se, at mangfoldige fællesskaber er en del af alle punkter. De andre tre indholdsområder overlapper hinanden.

FEEDBACK FRA LOKAL AFPRØVNING

Derudover nævnes, at både *Tekstskabelse* og *Tekstoplevelse* giver inspiration til, hvordan teksterne kan bruges til at træne både det mundtlige og det skriftlige i undervisningen.

3.4 Opleves fagplanens forslag til trinforløb anvendeligt?

Lærerne peger i deres feedback på, at trinforløbet fremstår som et ”anvendeligt” og ”inspirerende” udgangspunkt. Det kommer fx med inspiration til, hvordan man kan gøre undervisningen mere relevant og få sat et større fokus på de sproglige kompetencer både i forhold til dansk og også modersproget.

3.4 Giver trinforløbet et billede af progression?

Trinforløbet indeholder, for lærerne, relevante mål og aktiviteter, men der peges på, at progressionen godt kan tydeliggøres yderligere. Herunder nævnes, at det er uklart, hvordan elevernes færdigheder og sproglige strategier udvikles fra 1. til 3. klassetrin, og hvordan aktiviteterne bygger på tidligere erfaringer.

4. Fagspecifikke spørgsmål

Pointer til de fagspecifikke spørgsmål bygger på et enkelt bidrag fra de lokale afprøvninger.

4.1 Kan indholdsområderne ‘Mangfoldige fællesskaber’, ‘Måder at lære sprog på’, ‘Tekstskabelse’ og ‘Tekstoplevelse’ bruges og forstås af faglærere, der ikke er sproglærere?

Feedback fra den lokale afprøvning peger på, at indholdsområderne kan bruges af faglærere uden sprogfaglig baggrund. Dog understreges det, at det kræver konkrete eksempler og øget kendskab til den enkelte elev at medtænke elevernes sproglige ressourcer på meningsfuld vis.

4.2 Kan indholdsområderne ‘Tekstoplevelse’ og ‘Tekstskabelse’ dække over forskellige modaliteter, så det ikke kun forstås som skrevne tekster?

Lærerne peger på, at *Tekstoplevelse* og *Tekstskabelse* kan omfatte både mundtlige, visuelle, digitale og multimodale tekster. Fx kan elever i *Tekstskabelse* lave mundtlige præsentationer, digitale fortællinger, tegninger eller videoer, hvor de eksperimenterer med indhold, form og modalitet. I *Tekstoplevelse* kan elever analysere og diskutere filmklip, billeder, digitale medier, lydbøger eller interaktive tekster, ikke kun traditionelle skriftlige tekster.

4.3 Er der andre eller yderligere indholdselementer, som bør skrives frem?

Lærerne bidrager med følgende forslag til andre indholdselementer:

- Samarbejde og kommunikative færdigheder på tværs af fag: et element, der tydeliggør, hvordan elever kan anvende deres sproglige ressourcer i samarbejde med andre, fx gennem dialog, gruppearbejde eller projektbaserede opgaver. Dette kobler sprogudvikling direkte til faglig læring og sociale færdigheder.

5. Samlet indtryk af råudkast til fagplanen

Fra den lokale afprøvning bidrager lærerne med få kommentarer og feedback til det samlede indtryk af råudkastet til fagplanen. De overordnede pointer til det samlede indtryk kan opsummeres som følger:

- Det bidrager til overskuelighed, når man tydeligt kan se fagets formål – og hvad jobbet som underviser indebærer i den forbindelse.
- Trinforløbene fungerer særligt godt sprogligt og giver et indblik i, hvad man skal igennem på de forskellige årgange. Trinforløbene beskrives videre som en ”god guide” – særligt for nye i faget.
- Fagplanen giver plads til egne didaktiske refleksioner og didaktisk dialog ved både at fremstå vejledende og samtidig lægge op til, at lærerne skal sætte deres eget præg på undervisningen.

5.1 Hvad er jeres bedste råd til fagudvalget i dets videre arbejde?

Lærernes bedste råd fra de lokale afprøvninger er som følger:

- **Fagets målgruppe:** Skab tydelighed omkring, hvilke elever der kan/har krav på at modtage DSA supplerende. Formuleringer i fagplanen kan give indtryk af, at undervisningen kun er for elever, der har gået i modtagerklasser.
- **Inspiration:** Bidrag gerne med (endnu) mere inspiration til, hvad undervisningen konkret kan indeholde.

EVA – analyser, redskaber og udvikling, der styrker uddannelser og dagtilbud.

EVA

+45 35 55 01 01
eva@eva.dk
www.eva.dk

© 2026 EVA (Danmarks Evalueringsinstitut)
Citat med kildeangivelse er tilladt

ISBN (www): 978-87-7182-856-6